

Varhaiskasvatuksen asiakaskyselyt 2025

Sivla 11.12.2025
2919/00.01.02/2025

Valmistelija varhaiskasvatusjohtaja Maija Jääskeläinen, puh. 040 5079571

Jämsän varhaiskasvatuksessa kerätään säännöllisesti palautetta. Varhaiskasvatustilain (540/2018) 24 § mukaan varhaiskasvatuksen arvioinnin tarkoituksena on turvata lain tarkoituksen toteuttamista ja tukea varhaiskasvatuksen kehittämistä ja edistää lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin edellytyksiä. Varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa varhaiskasvatusta ja osallistua myös ulkopuoliseen arviointiin. Arviointien keskeiset tulokset tulee julkaista.

Arviointikyselyt tehdään vuosittain. Lasten kysely tehdään varhaiskasvatuksessa oleville yli 3-vuotiaille. Huoltajakyselyjen aiheina oli tänä vuonna kolme teemaa: henkilöstökyselyn aiheeseen liittyen lasten kielellisten valmiuksien tukeminen ja kielellinen vuorovaikutus, siirtymien toteuttaminen varhaiskasvatuksessa, varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta perusopetukseen sekä mitä huoltajat arvostavat uuden päiväkotirakennuksen ja pihan suunnittelussa. Henkilöstön arvioi varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tavoitteiden toteutumista aiheesta vastavuoroinen ja kielellinen vuorovaikutus.

Talousarvion 2025 mukaisesti kevään kyselyistä raportoidaan myös sivistyslautakunnalle. Tulokset raportoidaan osa-alueittain tulosalue-tasoisesti. Lapset arvioivat toimintaa Mitä pidät päiväkodista – pelillä, josta vastaukset siirrettiin Webpropol-järjestelmään. Huoltajien ja henkilöstön kyselyt toteutettiin sähköisesti; huoltajakysely Webpropolilla ja henkilöstökysely Valssi-arviointijärjestelmällä.

Lasten arviointia kerättiin Mitä pidät päiväkodista -pelillä. Peli on kehitetty Hämeenlinnassa toiminnan arviointiin lasten kanssa ja Jämsässä sitä on käytetty jo usean vuoden ajan. Pelillä kerätään arviointia ja palautetta myös syksyllä, mutta silloin päiväkodeissa voidaan käyttää erilaisia kysymyksiä. Vastausvaihtoehdot ovat aurinko (myönteinen, kyllä -vastaus), aurinko ja pilvi (vaihtelee) sekä pilvi (ei-vastaus).

Vastauksia saatiin yhteensä 317 lapselta eli lähes saman verran kuin vuonna 2024 (321 vastausta). Lasten vastaukset käydään läpi yhdessä huoltajan kanssa käytävässä lapsikohtaisessa keskustelussa ja myös lapsiryhmän henkilöstön kanssa. Lisäksi niitä hyödynnetään ryhmän toiminnan suunnittelussa.

Osa lasten kysymyksistä oli samoja kuin vuonna 2024, mutta kysymys mitä pidät päiväkotia/eskaripäivästä oli jaettu tarkentaviin kysymyksiin kattaen koko päivän aina saapumisesta päivän eri toimintojen kautta kotiin lähtöön. Lasten vastauksissa ei ollut suuria eroja vuoden 2024 kyselyyn verrattuna.

Lapsista suurimman osan osan mielestä (76 %) päiväkotiin tai eskariin oli mukava tulla (v. 2024: 76 %), aikuiset ovat mukavia (85 %, v.2024: 85 %), heillä on kavereita (96 %, v. 2024: 94 %). Päivän aikana mieluisimpia asioita olivat leikkihetket (91 %) ja kotiinlähtö (89 %), seuraavaksi mukavinta olivat toimintahetket (84 %). Myös vuorohoidossa oleminen on lasten mielestä mukavaa (84 %). Päiväkodissa ja esiopetuksessa kerrottavat sadut ja tarinat (76 %) sekä laulettavat laulut (69 %) olivat lapsille mieluisia.

Lasten mielipiteet jakaantuivat eniten kolmessa kysymyksessä, mutta arviot ovat myönteisempiä kuin vuonna 2024. Arvioksi ruuasta 71 % antoi auringon, 22 % auringon ja pilven ja pilven 7 % (v. 2024 67 %, 27 %, 8 %). Lepohetkistä 58 % lapsista antoivat arvioiksi auringon, 18 % auringon ja pilven ja 24 % pilven (v. 2023: 48 %, 18 % ja 35 %).

Suurin osa (59%) lapsista koki, ettei heitä kiusata päiväkodissa tai esiopetuksessa. Monet lapset kuitenkin kokevat, että kiusaamista on ollut (74 kpl) puolipilvi 17%, pilvi 24%. Kiusaamisen kokemukset herättelivät paljon keskustelua yksiköissä. Työntekijät toivat esille havainneensa pelihetkistä, että lapsilla saattaa olla hyvin erilaisia näkemyksiä siitä, mitä kiusaaminen on: esim. toisen satunnainen katse tai erimielisyydet voidaan kokea kiusaamisena.

Huoltajille tehtiin Webropol-kysely huhtikuussa. Kyselyyn vastasi yhteensä 156 huoltajaa, mikä on huomattavasti enemmän kuin vuonna 2024 (98 vastaajaa). Aktiivisuutta saattoi lisätä se, että ne yksiköt, joista vastauksia tuli eniten asiakasperheistä, palkitaan. Aktiivisimpia olivat Länkipohjan, Kaipolan ja Jokivarren päiväkotien huoltajat. Vastaajista 93 %:lla oli lapsi/lapsia päiväkodissa ja 7 %:lla perhepäivähoidossa.

Huoltajia pyydettiin arvoimaan, miten seuraavat asiat toteutuvat lapsen varhaiskasvatus/esiopetuspaikassa:

- Lasta kannustetaan ja ohjataan myönteisesti
- Lasta innostetaan vuorovaikutukseen esim. hassutellen, sanoilla leikkien
- Lasta kannustetaan kertomaan omia ajatuksiaan ja mielipiteitään ja tuetaan tarpeen mukaan
- Ryhmässä luetaan kirjoja ja kerrotaan tarinoita säännöllisesti
- Ryhmässä lorutellaan ja lauletaan säännöllisesti
- Ryhmän työntekijät keskustelevat havainnoistaan lapseni kielellisestä valmiuksista eri tilanteissa/keskusteluissa
- Minun on helppo ottaa puheeksi lapseni kielen kehitykseen ja valmiuksiin liittyviä asioita ryhmän työntekijöiden kanssa

Väittämät toteutuivat valtaosan vastaajien mielestä joko hyvin tai erittäin hyvin (85 % - 93 %). Noin 9 % vastaajista ei osaanut arvioida (en osaa sanoa). 10% huoltajista koki, että kielenkehityksestä voisi keskustella enemmän arjessa.

Kysymykseen 'Kuinka tärkeinä pidät seuraavia käytänteitä lapsen siirtyessä uuteen varhaiskasvatusryhmään /-paikkaan tai esiopetukseen huoltajat saivat valita useita vaihtoehtoja. Tärkeimpinä asioina huoltajat pitivät

lapsen tietojen siirtämistä ryhmien/ varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen työntekijöiden välillä (73 % vastaajista), lasten tutustumiskäyntejä uuteen ryhmään esim. muiden ryhmään siirtyvien lasten kanssa (66 %), ja ryhmähenkeen panostamista toimintakauden alussa ja aikana (65 %). Vähiten tärkeimpänä pidettiin vanhempainiltoja (29 %).

Kysymykseen ' Kuinka tärkeinä pidät seuraavia käytänteitä lapsen siirtyessä kouluun' sai myös valita useampia vaihtoehtoja. Kaikkein tärkeimpänä pidettiin kevään kouluun tutustumispäivää ja laspen tutustumista omaan opettajaan ja luokkaan (78 %). Tietojen siirtämistä (lapsen oppimisen valmiuksista) esiopetuksesta koululle opettajanvälityksellä sekä esiopetusryhmän kanssa tehtäviä tutustumiskäyntejä piti erittäin tärkeinä 74 % vastanneista.

Huoltajilta kysyttiin myös heidän näkemyksiään siitä, mitä he arvostavat päiväkotirakennuksen suunnittelussa ja pihan suunnittelussa. Päiväkotirakennuksen suunnittelussa pidettiin tärkeimpinä liikkumisen mahdollisuuksia (75 %) ja monipuolisia leikkitiloja (71 %). Pihan suunnittelussa nähtiin tärkeimpänä pidettiin monipuolisia kiipeilytelineitä ja muita leikkikalusteita (89 %), seuraavaksi eniten mainintoja sai joustava liikennöinti lapsia tuotaessa ja hakiessa (68 %).

Lisäksi huoltajilta pyydettiin avointa palautetta. Vastauksia tuli 45. Pääosin avoin palaute oli positiivista ja kiitosta henkiöstölle. Vanhemmat ovat tyytyväisiä toimintaan, he arvostavat varhaiskasvatuksen henkilöstön tekemää työtä ja pitävät sitä tärkeänä. Kehitettävää oli lähinnä tiedottamiseen ja tiedonkuluun liittyvissä asioissa.

Huoltajakyselyn tulokset on käyty läpi varhaiskasvatusalueilla alue/yksikötasolla. Niitä on hyödynnetty myös uuden päiväkodin pihan suunnittelussa.

Huoltajille on lähetetty kooste vastauksista. Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy:lle on toimitettu lasten vastaukset aterioihin liittyen.

Varhaiskasvatuksen henkilöstölle arviointi toteutettiin ensimmäisen kerran KARVI:n (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus) Valssi- järjestelmällä. Järjestelmässä on valmiita kyselypohjia eri teemoihin varhaiskasvatuksen laadun arviointiin. Kyselyn aihealueena oli kasvattajan ja lapsen välinen vuorovaikutus, erityisesti vastavuoroinen ja kielellinen vuorovaikutus. Tulokset on käsitelty Valssin mukaisesti tiimi- ja päiväkotitasolla sekä varhaiskasvatuksen johtoryhmässä.

Henkilöstön mukaan varhaiskasvatuksessa toteutuu hyvin Oppimaan haastava ja kannustava vuorovaikutus:

- Turvallisen ja myönteisen ilmapiirin luominen, joka rohkaisee lasta kokeilemaan uutta
- Aikuisen tietoinen läsnäolo ja lapsen tukeminen toimintaan osallistumisessa ja keskittymisessä

Lapsen yksilöllisen hyvinvoinnin ja oppimisen tukeminen:

- Vuorovaikutuksella osoitetaan, että lapsi on hyväksytty juuri sellaisena, kuin on
- Osoitetaan kiinnostusta lasta, hänen ilmaisun tapojansa ja kokemusmaailmaansa kohtaan

Kielellinen vuorovaikutus

- Toiminnassa käytetään rikasta ja kuvailevaa kieltä
- Lasten kanssa keskustellaan vastavuoroisesti

Kielellistä kehitystä tukevien materiaalien hyödyntäminen

- Loruttelu ja sanoilla leikittely, pedagogisesti valittujen kirjojen lukeminen, tekstien tarkastelu ja lukeminen sekä kirjoista keskustelu
- Kielellisen muistin tukeminen

Kehittämiskohteeksi nousi kielellistä kehitystä tukevien materiaalien hyödyntäminen: erilaisten tekstien tuottamisen mallintaminen, tekstien tuottamisen mahdollistaminen sekä lasten tuottamien tekstien dokumentointi ja tarkastelu. Tästä aiheesta pidettiin koko henkilöstölle yhteinen koulutuspäivä syksyllä 2025.

Varhaiskasvatusjohtaja Maija Jääskeläinen selvittää asiaa kokouksessa. Kyselyjen yhteenvedot ovat esityslistan oheisaineistona.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Hallintosääntö 31 §: Lautakuntien ja liikelaitosten johtokuntien tehtävät ja yleinen toimivalta. Lautakunnat ja liikelaitosten johtokunnat johtavat ja kehittävät alaistaan toimialaa ja vastaavat palvelujen tuloksellisesta ja tehokkaasta järjestämisestä. Lautakunta ja liikelaitoksen johtokunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta merkitsee kyselyjen tulokset hyväksytyinä tiedoksi.

Päätös